

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Ministru kabineta 19.04.2016. noteikumi Nr.238 «Ugunsdrošības noteikumi»

Stājās spēkā: 01.09.2016.

Dzintars Lagzdiņš,
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes
priekšnieks

29.03.2017., Rīga

Ugunsdrošības noteikumu mērķis

- Administratīvā sloga mazināšana
- Grozījumi Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā
- Ugunsdrošības līmeņa paaugstināšana
- Viegli uztverams un saprotamas prasības

Ugunsdrošības noteikumu izstrādi ietekmēja

- Ugunsdrošības stāvokļa analīze Valstī
- Negadījumi, kas saistīti ar drošības jautājumiem
- Konsultācijas ar ekspertiem un personām, kuras realizē ugunsdrošības prasību izpildi
- Publiskā apspriešana

Saturs

Vecie

1. Vispārīgie jautājumi
2. Fizisko un juridisko personu pienākumi
  - 2.1. Fiziskās personas pienākumi
  - 2.2. Juridiskās personas vadītāja un darbinieku pienākumi
  - 2.3. Ēku, telpu un dzīvokļu īpašnieku, valdītāju, pārvaldnieku, kā arī īrnieku un nomnieku pienākumi
3. Ugunsdrošības prasības objekta teritorijā
4. Ugunsdrošības prasības mežā

Jaunie

1. Vispārīgie jautājumi
2. Pienākumi ugunsgrēka gadījumā
3. Vispārīgās ugunsdrošības prasības
  - 3.1. Vispārīgās ugunsdrošības prasības objektā
  - 3.2. Vispārīgās ugunsdrošības prasības teritorijā
  - 3.3. Vispārīgās ugunsdrošības prasības būvobjektā
4. Inženiertīklu ugunsdrošības prasības
  - 4.1. Elektroinstalācija, elektroiekārta un elektroierīce
  - 4.2. Apkures un ventilācijas sistēma, iekārta un ierīce

Saturs

Vecie

- 5. Ēku un telpu uzturēšana
  - 5.1. Vispārīgās prasības
  - 5.2. Atpūtas, kultūras un sporta iestādes
  - 5.3. Ārstniecības un sociālās aprūpes iestādes
  - 5.4. Izglītības iestādes
  - 5.5. Viesnīcas, biroju ēkas un dzīvojamās mājas
  - 5.6. Laboratorijas, kurās izmanto bīstamas ķīmiskas vielas
  - 5.7. Tirdzniecības un pakalpojumu objekti
- 6. Inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums
  - 6.1. Uguns aizsardzības sistēmu ekspluatācijas vispārīgās prasības

Jaunie

- 5. Ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas
  - 5.1. Ugunsdzēsības ūdensapgāde
  - 5.2. **Uguns aizsardzības ierīce** un sistēma
  - 5.3. Uguns aizsardzības sistēmu ekspluatācijas prasības
  - 5.4. Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma
  - 5.5. Stacionārās ugunsdzēsības sistēmas
  - 5.6. Gaisa virsspiediena un dūmu izvades sistēma
  - 5.7. Automātiskā ugunsgrēka izziņošanas sistēma

Saturs

Vecie

- 6.2. Ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas
- 6.3. Stacionārās ugunsdzēsības sistēmas
- 6.4. Stacionārās dūmu un karstuma kontroles sistēmas
- 6.5. Ugunsgrēka izziņošanas sistēmas
- 6.6. Ugunsdzēsības ūdensapgāde
- 6.7. Ugunsdzēsības tehnika, aparāti un inventārs
- 6.8. Elektroietaisies
- 6.9. Apkure un ūdens sildīšana
- 6.10. Ventilācija un gaisa kondicionēšana

Jaunie

- 6. Ugunsdrošības instrukcija un ugunsdrošības instruktāža
- 7. Ugunsdrošībai lietojamās zīmes un signālkārtojums
- 8. Evakuācija
  - 8.1. Evakuācijas plāns
  - 8.2. Evakuācijas ceļi un izejas
- 9. Ugunsdzēsības līdzekļi
- 10. Tehnoloģiskās iekārtas
- 11. Ugunsbīstamie darbi
- 12. Darbi ar degtspējīgiem šķidrumiem

Saturs

Vecie

- 7. Tehnoloģisko iekārtu ekspluatācijas prasības
- 8. Ugunsdrošības prasības, veicot būvdarbus
- 9. Ugunsbīstamie darbi
  - 9.1. Vispārīgās prasības
  - 9.2. ~~Ugunsbīstamo darbu veikšana sprādzienbīstamā vidē~~
  - 9.3. Gāzes metināšana un elektrometināšana (griešana)
  - 9.4. Bituma kausēšana
  - 9.5. Darbi ar īpaši viegli uzliesmojošiem, viegli uzliesmojošiem un uzliesmojošiem šķidrumiem
- 10. Prasības masu pasākumos

Jaunie

- 13. Speciālās prasības saimnieciskās darbības objektiem
  - 13.1. Publisks objekts
  - 13.2. Tirdzniecības objekts
  - 13.3. Noliktavu objekts un teritorija
  - 13.4. Gāzes iekārtu, ierīču un balonu ekspluatācijas prasības
  - 13.5. Akmeņogļu, kūdras un cietu degtspējīgu materiālu un vielu uzglabāšana
  - 13.6. Kokapstrādes un kokmateriālu uzglabāšanas objekts un teritorija
  - 13.7. Šķiedraugu uzglabāšanas objekts un teritorija
  - 13.8. Lauksaimniecības produktu ražošanas un uzglabāšanas objekts un teritorija

Saturs

Vecie

11. Noliktavu ekspluatācijas prasības

11.1. Materiālu un izstrādājumu noliktavas

11.2. Īpaši viegli uzliesmojošu, viegli uzliesmojošu un uzliesmojošu šķidrumu noliktavas

11.3. Šķiedraugu glabāšanas vietas

11.4. Akmeņogļu, kūdras un cietu degtspējīgu materiālu un vielu noliktavas un glabāšanas laukumi

11.5. Degtspējīgu gāzu un gāzes balonu noliktavas

12. Transports

12.1. Automobiļu stāvlaukumi, garāžas un apkopes vietas

12.2. Degvielas un gāzes uzpildes stacijas

Jaunie

13.9. Kūdras ieguves objekts un teritorija

13.10. Meža objekts

13.11. Bīstamo vielu uzglabāšana, lietošana un ražošana

13.12. Transportlīdzekļu novietošanas un apkopes objekts un teritorija

13.13. Degvielas un gāzu uzpildes objekts un teritorija

13.14. Dzelzceļa transports un objekts

14. Noslēguma jautājumi

Saturs

Vecie

12.3. Sārmu un skābju akumulatoru
uzlādēšana

12.4. Dzelzceļa transports

12.5. Ūdenstransports

13. Kokapstrāde un kokmateriālu
uzglabāšanas vietas

14. Kūdras ieguves objekti

15. Lauksaimniecības objekti

15.1. Graudu noliktavas un graudu
kaltes

15.2. Ražas novākšanas, lopbarības
sagatavošanas un uzglabāšanas
vietas

15.3. Lopkopības objekti

16. Noslēguma jautājumi

Jaunie

Pielikumi

Vecie

1. Ugunsdrošības instruktāžas uzskaites žurnāls
- 1.¹ Mežaudžu un izcirtumu iedalījums ugunsbīstamības klasēs
4. Uguns aizsardzības sistēmas **tehniskās apkopes** un remontdarbu uzskaites žurnāls
5. Uguns aizsardzības sistēmas **iedarbošanās gadījumu** un bojājumu uzskaites žurnāls
6. Uguns aizsardzības sistēmas tehniskās apkopes **reglaments**
7. ~~Ugunsdzēsības sūkņu pārbaudes~~ — žurnāls

Jaunie

1. **Ugunsdrošībai lietojamās zīmes**
2. **Informācija** par veikto iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāna un tā aprīkojuma pārbaudi
3. **Uzlīme** par ugunsdzēsības aparāta tehniskā stāvokļa vizuālo apskati
4. **Uzlīme** par veikto ugunsdzēsības aparāta tehnisko apkopi
5. Ugunsdzēsības līdzekļu aprēķins
6. **Elektroinstalācijas izolācijas pretestības mērījumu, elektroiekārtu, zemējuma ierīces un zemējumvada nepārtrauktības pretestības un zibensaizsardzības sistēmas pārbaudes akts**

Pielikumi

Vecie

8. Iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada ugunsdzēsības krānu un to aprīkojuma pārbaudes žurnāls
9. Ugunsdzēsības aparātu un inventāra izvēle
10. Ugunsdzēsības aparātu uzskaites — žurnāls
11. Apkures un ventilācijas ierīču — tīrīšanas reģistrācijas žurnāls

Jaunie

7. Elektroinstalācijas kontakt-savienojumu pārbaudes akts
8. Apkures ierīces, iekārtas, dūmvadu un dabīgās ventilācijas kanālu tehniskā stāvokļa pārbaudes akts
9. Uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnāls
10. Ugunsdrošības instruktāžas uzskaites žurnāls
11. Norīkojums ugunsbīstamā darba veikšanai
12. Ugunsdzēsības līdzekļi kūdras ieguves objektos

Pielikumi

Vecie

- ~~8. Iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada~~
~~— ugunsdzēsības krānu un to~~
~~— aprīkojuma pārbaudes žurnāls~~
- 9. Ugunsdzēsības aparātu un inventāra izvēle
- 10. Ugunsdzēsības aparātu uzskaites — žurnāls
- 11. Apkures un ventilācijas ierīču — tīrīšanas reģistrācijas žurnāls
- 12. Akts par dūmvadu un ventilācijas kanālu tehnisko stāvokli
- 13. Norīkojums ugunsbīstamā darba veikšanai
- 14. Ugunsdzēsības tehnikas un inventāra minimums kūdras ieguves objektos

Jaunie

- 13. Mežaudžu un izcirtumu iedalījums ugunsbīstamības klasēs un prasības apzīmējumiem

Termini

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **atbildīgā persona** – [Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 9. pantā](#) noteiktais tiesību subjekts;
- **būvobjekts** – objekts vai teritorija, kurā notiek būvniecības process;
- **daudzdzīvokļu objekts** – objekts, kurā ir divi dzīvokļi un vairāk;

9.pants. Atbildība par ugunsdrošību objektā

(1) Par ugunsdrošību objektā ir atbildīgs ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala īpašnieks (valdītājs) vai pārvaldnieks, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā, bet iznomātā (izīrētā) vai lietošanā nodotā ēkā, būvē, to daļās vai zemesgabalā par ugunsdrošību ir atbildīgs nomnieks (īrnieks) vai cits lietotājs, ja tas paredzēts līgumā.

(2) Vairākām personām iznomātā vai lietošanā nodotā ēkā, būvē, to daļās vai zemesgabalā par koplietošanas ugunsdrošības inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma ekspluatāciju atbilstoši ražotāja tehnisko noteikumu un ugunsdrošību regulējošu normatīvo aktu prasībām ir atbildīgs ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala īpašnieks (valdītājs) vai pārvaldnieks, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā.

Termini

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **elektroinstalācija** – elektrosistēmas zemsprieguma daļa, kas pārvada un sadala elektroenerģiju lietotāja elektroietaisēs no elektroietaišu piederības robežas līdz elektroierīcei;
- **evakuācijas plāns** – vizuāli noformēti nepārprotami norādījumi, kā fiziskai personai rīkoties ugunsgrēka, avārijas vai bīstamas situācijas gadījumā un kā visātrāk nokļūt drošībā;
- **meža atbildīgā persona** – [Meža likuma 4. panta](#) pirmajā daļā noteiktais tiesību subjekts;
- **meža objekts** – [Meža likuma 3. panta](#) pirmajā daļā noteiktais objekts;
- **mineralizētā josla** – līdz augsnes minerālslānim attīrīta vai apvērsta vismaz 1,5 m plata augsnes josla, kas kavē uguns izplatīšanos;
- **objekts** – būve vai tās daļa;

Termini

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **publisks objekts** – objekts, kurā tiek organizēts **publisks pasākums**, vai objekts, kurš **neatkarīgi no tā faktiskās izmantošanas** vai īpašuma formas kalpo sabiedrības kopējo vajadzību un interešu nodrošināšanai un kurš par maksu vai bez maksas ir pieejams ikvienai personai;
- **saimnieciskās darbības objekts** – objekts, kurā privāto tiesību juridiska persona vai šādu personu apvienība, vai fiziskā persona savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros sniedz pakalpojumu, piedāvā vai pārdod precī, izgatavo vai atjauno precī, vai publiska persona, publiskas personas institūcija, publisko tiesību juridiska persona, kura pilda valsts pārvaldes funkcijas;
- **teritorija** – zemesgabals, kurā atrodas objekts, un zemesgabals, kas robežojas ar objektu, vai neapbūvēts zemesgabals;
- **ugunsbīstamie darbi** – darbi, kuros izmanto atklātu liesmu vai kuros rodas dzirksteles, kā arī citi darbi, kas var izraisīt aizdegšanos;

Termini

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- **ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēma** – tīklu, aprīkojumu, iekārtu, ierīču un būvju kopums, kas paredzēts ugunsdzēsības ūdens resursu ražošanai, pārvadei (transportam), uzglabāšanai vai sadalei, kā arī inženiertīklu pievadiem un iekšējiem inženiertīkliem;
- **viendzīvokļa objekts** – brīvi stāvoša savrupmāja (piemēram, individuālā ģimenes māja, villa, mežsarga māja, lauku māja, vasarnīca, dārza māja), arī dvīņu un rindu mājas, kurās katram dzīvoklim ir savs jumts un sava atsevišķa ieeja;
- **dzelzceļa objekts** – ritošais sastāvs, kā arī būves, kas nepieciešamas dzelzceļa infrastruktūras objektu uzturēšanai, remontam un lietošanai.

Standartu piemērošana

3. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar Iekšlietu ministriju un attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka Nacionālajai standartizācijas institūcijai saistībā ar šiem noteikumiem izstrādājamo, adaptējamo un piemērojamo standartu sarakstu.
4. Nacionālā standartizācijas institūcija savā oficiālajā tīmekļvietnē publicē to Latvijas nacionālo standartu sarakstu, **kurus piemēro šo** prasību izpildei.
5. Ja ugunsdrošības prasības ir izstrādātas atbilstoši publicēto piemērojamo standartu prasībām, uzskatāms, ka ugunsdrošības prasības atbilst šajos noteikumos minētajām prasībām, kuras aptver šie standarti.

Pienākumi

- Personu pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var izraisīt ugunsgrēku, kā arī, **atrodoties būvē, nekavējoties evakuēties, atskanot ugunsgrēka trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku.**
- Ja izcēlies ugunsgrēks fiziskajai personai ir pienākums:
  - ziņot par to VUGD, zvanot uz numuru 112, nosaucot ugunsgrēka izcelšanās adresi vai vietu un ziņotāja vārdu, uzvārdu, kā arī sniegt pieprasīto papildu informāciju par ugunsgrēku;
  - informēt UDzGDV par cilvēkiem, kuri atrodas ugunsgrēkā, ūdensņemšanas vietām un piebraukšanas ceļiem, ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un citiem bīstamiem faktoriem;
- Objekta atbildīgajai personai papildus minētajam līdz brīdim, kad ierodas VUGD, ir pienākums nodrošināt:
  - **ugunsdrošības instrukcijā noteikto ugunsdzēsības pasākumu veikšanu;**
  - ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu iedarbināšanu;
  - Iekārtu atvienošanu vai pārslēgšanu uz darba režīmu, kas neveicina ugunsgrēka attīstību un neierobežo tā dzēšanu;
  - NMPD vai avārijas dienestu izsaukšanu (ja nepieciešams).

Vispārīgās prasības

- Objektu un teritoriju **ekspluatē atbilstoši noteiktajam lietošanas veidam**, saskaņā ar būvprojektā (paskaidrojuma rakstā un apliecinājuma kartē) paredzētajiem un būvniecības gaitā **pieņemtajiem ugunsdrošības risinājumiem** un **noteikto ugunsslodzi** un ievērojot normatīvo aktu prasības ugunsdrošības jomā.

Izņēmums objektu ekspluatēt noteiktajam lietošanas veidam

- Objektā, kas augstāks par diviem stāviem, katru kāpņu telpas stāvu nodrošina ar attiecīgā **stāva kārtas numuru**. Šā punkta prasības neattiecas uz objektu, kas ir viendzīvokļa objekts.

Elektroinstalācija

- Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaudi veic reizi **10 gados**, bet, ja objektā vai teritorijā ir:
  - sprādzienbīstama vide, – reizi **divos** gados;
  - ķīmiski agresīva vide, – reizi gadā.
- Par elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaudes rezultātiem noformē pārbaudes aktu ([6. pielikums](#)).
- **Elektroinstalācijas kontaktu savienojumu kvalitāti** (piemēram, nozarkārbā, elektrosadales skapī (sadalnē), aizsargierīču uzstādīšanas vietās) pārbauda ar termokameru. Pārbaudi veic kopā ar elektroinstalācijas pārbaudēm. Par pārbaudes rezultātiem noformē pārbaudes aktu ([7. pielikums](#)).

Apkure

- Sodrējus no **ilgdedzes** cietā kurināmā apkures ierīces un iekārtas **dūmvada** tīra pirms apkures sezonas sākuma (līdz 1. novembrim), kā arī vienu reizi apkures sezonā (no 1. novembra līdz nākamā gada 1. martam).
- Dūmvadu un cietā un šķidrā kurināmā apkures ierīci un iekārtu tīra pirms apkures sezonas sākuma (līdz 1. novembrim).
- Apkures iekārtu un ierīci, kurā par kurināmo izmanto gāzi (turpmāk – gāzes aparāts), tīra un tā tehnisko apkopi un tehniskā stāvokļa pārbaudi veic ne retāk kā reizi gadā, ja ražotājs nav noteicis citādi. Ja apkures ierīce atslēgta ilgāk par sešiem mēnešiem, veic ārpuskārtas dūmgāzu novadīšanas un ventilācijas kanālu pārbaudi un sastāda tehniskā stāvokļa pārbaudes aktu ([8. pielikums](#)).

Apkure

- Lai nodrošinātu dūmvada, apkures iekārtas un ierīces **drošu ekspluatāciju** un **nepieļautu sodrēju degšanu dūmvadā**, to tīra.
- Cietā un šķidrā kurināmā apkures iekārtas, ierīces, dūmvada un dabīgās ventilācijas kanāla tehniskā stāvokļa pārbaudi veic **reizi piecos** gados.
- Tehniskā stāvokļa pārbaudes aktam pievieno fotogrāfijas, videoierakstus vai citu pārbaudē izmantoto ierīču rādījumu rezultātus.
- Noteiktas ugunsdrošību prasības drošības attālumam no dūmvada līdz degtspējīgām un grūti degtspējīgām konstrukcijām.
- Viendzīvokļa objektā dūmvadus var tīrīt pats īpašnieks.

Ventilācija

- Dabīgās ventilācijas kanālu pārbauda un tīra:
  - ne retāk kā reizi piecos gados;
  - ja objektā ir gāzes aparāts, – ne retāk kā reizi trijos gados.
- **Aizliegts daudzdzīvokļu objektā dabīgās ventilācijas kanālam pievienot mehāniskās ventilācijas iekārtu, ja telpā izvietots gāzes aparāts un nav ventilācijas, kas nodrošina pastāvīgu gaisa apmaiņu telpā un noplūdušās gāzes novadīšanu ārpus būves.** (stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī.)
- Mehāniskās ventilācijas sistēmas tehniskā stāvokļa pārbaudi un tīrīšanu veic reizi piecos gados.

Ūdensapgāde

- Ugunsdzēsības hidrantu akas vāku un virszemes ugunsdzēsības hidrantu krāso sarkanā (piemēram, RAL-3001) krāsā.
- Atbildīgā persona nodrošina ugunsdzēsības hidranta pārbaudi ne retāk kā reizi gadā.
- Par ugunsdzēsības hidranta pārbaudes rezultātiem persona, kura veica pārbaudi, sastāda pārbaudes aktu. Aktā norāda ugunsdzēsības hidranta numuru, tipu un ražību (litri sekundē), ūdens spiedienu ūdensvadā (bāri), ūdensapgādes cauruļvada diametru un ūdensapgādes sistēmas atbilstību tehniskā projekta risinājumiem un būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām. Pārbaudes aktam pievieno ārējā ūdensapgādes tīkla plānu, kurā norādīta ugunsdzēsības hidranta atrašanās vieta.

Ūdensapgāde

- Uz ugunsdzēsības krāna skapja durvīm norāda krāna kārtas numuru, vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112, kā arī izvietoj 4.4. zīmi ([1. pielikums](#)). Ugunsdzēsības krāna pārbaudi veic ne retāk kā reizi gadā. **Pie ugunsdzēsības krāna izvietoj informāciju par veikto pārbaudi ([2. pielikums](#)).**

Uguns aizsardzības ierīce un sistēma

- Viendzīvokļa objektu, daudzdzīvokļu objekta dzīvokli un publisku objektu, kurā paredzēts izmitināt gulēšanai līdz 10 cilvēkiem, nodrošina ar autonomu ugunsgrēka detektoru, kas reaģē uz dūmiem. Autonomo ugunsgrēka detektoru var aizstāt ar automātisko ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmu.
- Viendzīvokļa objekta un daudzdzīvokļu objekta dzīvokļa katrā stāvā izvieta vismaz vienu autonomo ugunsgrēka detektoru. Autonomo ugunsgrēka detektoru uzstāda un uztur darba kārtībā, ievērojot ražotāja prasības.

Uguns aizsardzības sistēmu ekspluatācijas prasības

- Objektā, kurā atrodas uguns aizsardzības sistēma, **pie uztveršanas**, kontroles un indikācijas iekārtas (turpmāk – panelis) uzglabā:
  - uguns aizsardzības sistēmas tehnisko projektu vai atbildīgās personas apstiprinātu minētā dokumenta kopiju;
  - uguns aizsardzības sistēmas pieņemšanas aktu un tam pievienotos dokumentus vai atbildīgās personas apstiprinātas minēto dokumentu kopijas;
  - uguns aizsardzības sistēmas aizsargājamo telpu (zonu) sarakstu vai grafisku aizsargājamo zonu attēlojumu telpās;
  - uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālu ([9. pielikums](#)).

Ugunsdrošības instrukcija

Ugunsdrošības instrukcijā norāda šādu informāciju:

- saimnieciskās darbības objekta vai publiska objekta vispārīga un ugunsdrošību raksturojoša informācija:
  1. objekta un teritorijas lietošanas veidu;
  2. teritorijā, objektā, tā ugunsdrošības nodalījumos un stāvos esošās ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas;
  3. apkures sistēmas **ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība**;
  4. ventilācijas sistēmas ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība;
  5. maksimāli pieļaujamā ugunsslodze (MJ/m^2) vai maksimāli pieļaujamais vielu un priekšmetu daudzums, kas vienlaikus var atrasties **ražošanas vai noliktavas objektā**;
  6. esošo ugunsgrēka dzēšanai paredzēto ierīču, iekārtu, tehnikas, inventāra un aprīkojuma (turpmāk – ugunsdzēsības līdzekļi) **raksturojums un izmantošanas kārtība**;

Ugunsdrošības instrukcija

7. iespējamie ugunsgrēka izcelšanās **riski** un preventīvie **pasākumi** to mazināšanai;
  8. maksimāli pieļaujamais cilvēku skaits objektā, ja objektā, tā ugunsdrošības nodalījumā, stāvā vai atsevišķā telpā vienlaikus var atrasties vairāk par **50 cilvēkiem** (izņemot daudzdzīvokļu objektu);
- atbilstoši objekta vai teritorijas lietošanas veidam – **citas ugunsdrošības prasības un norādījumi**, kas nav minēti šajos noteikumos;
  - kārtība, kādā tiek uzturēti evakuācijas ceļi un piebraucamie ceļi pie objekta;
  - objekta ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu ekspluatācijas prasības, drošības pasākumi, kas veicami uguns aizsardzības sistēmas bojājuma laikā, un uguns aizsardzības sistēmas iekārtu (ierīču) ekspluatācijas termiņš;

Ugunsdrošības instrukcija

- tehnoloģiskā procesa apraksts, sprādzienbīstamība un ugunsbīstamība, lietojamo un uzglabājamo vielu un priekšmetu sprādzienbīstamība un ugunsbīstamība, kā arī minēto vielu un priekšmetu izmantošanas, uzglabāšanas un transportēšanas kārtība;
- ugunsbīstamo darbu veikšanas kārtība;
- rīcība ugunsgrēka gadījumā:
  1. ugunsdzēsības dienesta izsaukšanas kārtība;
  2. cilvēku evakuācijas kārtība;
  3. kārtība, kādā tiek evakuēti cilvēki ar īpašām vajadzībām, un pasākumi evakuācijas nodrošināšanai;
  4. tehnoloģisko iekārtu un inženiertīklu darbības apturēšanas kārtība;
  5. elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču atvienošanas kārtība;

Ugunsdrošības instrukcija

6. ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu (tai skaitā uguns aizsardzības sistēmu) iedarbināšanas kārtība;
  7. ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanas kārtība;
  8. materiālo vērtību evakuācijas kārtība.
- Instrukcijas pārstrādājamas **līdz 2017.gada 1.septembrim**.
  - Ugunsdrošības instrukciju izstrādā valsts valodā un, **ja nepieciešams, tulko** visām objektā nodarbinātajām, organizatoriski iesaistītajām personām, kā arī personām, kuras veic darbu objektā uz līguma pamata vai ir citu komersantu darbinieki, kas nodarbināti objektā, atrodas praksē vai apmācībā (turpmāk – nodarbinātais), vai lietotājiem saprotamā valodā.

Ugunsdrošības instrukcija

- Ugunsdrošības instruktāžu veic:
  - izglītības iestādēs – ne retāk kā divas reizes gadā;
  - ārstniecības un aprūpes iestādēs – ne retāk kā četras reizes gadā;
  - citos objektos – ne retāk kā reizi gadā.
- Saimnieciskās darbības objektā vai publiskā objektā, kurā vienlaikus var atrasties vairāk par 50 cilvēkiem, un kritiskās infrastruktūras objektā atbildīgā persona ne retāk kā reizi gadā organizē **praktiskās nodarbības** saskaņā ar ugunsdrošības instrukcijas sadaļu "Rīcība ugunsgrēka gadījumā".
- Praktiskās nodarbības reģistrē Ugunsdrošības instruktāžas uzskaites žurnālā ([10. pielikums](#)).

Ugunsdrošības instrukcija

- Praktisko nodarbību laikā tiek praktiski pārbaudīta nodarbināto rīcība, kuru vērtē speciāli norīkoti praktisko nodarbību novērotāji. Novērotāju uzdevums ir fiksēt atbildīgo personu darbības, izvērtēt problēmas un sniegt priekšlikumus par grozījumiem ugunsdrošības instrukcijā.

Evakuācija

- Publiskā objektā, kurā var uzturēties ārzemnieki, evakuācijas plāna teksta daļu **valsts valodā papildina ar tulkojumu angļu valodā un krievu valodā.**
- Publiskā vai saimnieciskās darbības objektā, tā ugunsdrošības nodalījumā, objekta stāvā un telpā **aizliegts atrasties:**
  - vairāk par 50 cilvēkiem, ja ir viena evakuācijas izeja;
  - vairāk par 500 cilvēkiem, ja ir divas evakuācijas izejas;
  - vairāk par 1000 cilvēkiem, ja ir trīs evakuācijas izejas.
- Durvis evakuācijas ceļos ir viegli atveramas no telpas iekšpuses bez aizkavējuma un šķēršļiem un ir apzīmētas ar 5.5., 5.6. un 5.9. zīmi ([1. pielikums](#)). Par aizkavējumu tiek uzskatīts jebkurš šķērslis, **kas liedz atvērt durvis ilgāk par trim sekundēm.**

Evakuācijas zīmes

Evakuācijas ceļu zīmes

5.1. Virziens uz evakuācijas izeju	5.2. Virziens uz evakuācijas izeju	5.3. Virziens uz evakuācijas izeju	5.4. Virziens uz evakuācijas izeju
5.5. Virziens uz evakuācijas izeju	5.6. Virziens uz evakuācijas izeju	5.7. Virziens uz evakuācijas izeju	5.8. Evakuācijas izeja
5.9. Virziens uz evakuācijas izeju cilvēkiem ar kustību traucējumiem	5.10. Atvērt stumjot		

Ugunsdzēsības līdzekļi

- Atbildīgā persona nodrošina ugunsdzēsības aparāta tehniskā stāvokļa **apskati** un tehnisko apkopi.
- Atbildīgā persona nodrošina ugunsdzēsības aparāta tehniskā stāvokļa vizuālo apskati (**novērtējumu**) ne retāk kā reizi gadā, bet, ja ugunsdzēsības aparāts atrodas:
  - publiskā objektā, pasažieru sabiedriskajā transportlīdzeklī, pasažieru sabiedriskajā dzelzceļa vagonā vai pasažieru sabiedriskajā kuģošanas līdzeklī (izņemot ugunsdzēsības aparātus, kas ievietoti speciāli aprīkotā skapī), – ne retāk kā reizi **sešos mēnešos**.
  - neapkurinātā objektā vai teritorijā, – ne retāk kā reizi **sešos mēnešos**.
- Par ugunsdzēsības aparāta tehniskā stāvokļa vizuālo apskati (novērtējumu) izdara atzīmi attiecīgajā uzlīmē uz ugunsdzēsības aparāta ([3. pielikums](#)).

Ugunsdzēsības līdzekļi

- Ja ugunsdzēsības aparāta tehniskā stāvokļa vizuālās apskates (novērtējuma) gaitā konstatēts ugunsdzēsības aparāta bojājums, ugunsdzēsības aparātam nodrošina tehnisko apkopi.
- Par ugunsdzēsības aparāta bojājumu tiek uzskatīts:
  - korozija vai mehānisks bojājums uz aparāta korpusa vai tā daļām;
  - šļūtenes, sprauslas, taures vai iedarbināšanas mehānisma bojājums;
  - neatbilstošs spiediena rādījums spiediena indikācijas ierīcē vai ugunsdzēsīgās vielas (svara) trūkums ugunsdzēsības aparātā;
  - marķējuma vai lietošanas instrukcijas nesalasāmība vai to trūkums;
  - ražotāja noteiktās pazīmes, kas norāda uz ekspluatācijai nederīgu ugunsdzēsības aparātu.

Ugunsdzēsības līdzekļi

- Ugunsdzēsības aparāta tehnisko apkopi, remontu un uzpildi veic atbilstoši ražotāja prasībām.
- Ja ugunsdzēsības aparātam nav konstatēti bojājumi, ugunsdzēsības aparāta tehnisko apkopi veic pēc ugunsdzēsības aparāta ražotāja noteiktā garantijas termiņa beigām.
- Ja ražotājs nav noteicis ugunsdzēsības aparāta tehniskās apkopes biežumu, ugunsdzēsības aparāta tehnisko apkopi veic **ne retāk kā reizi piecos gados.**

Ugunsdzēsības aparātu skaita noteikšana, atkarībā no to dzēstspējas

- Ja objektā un teritorijā var izcelties ugunsgrēks, kas attiecināms uz dažādām ugunsgrēka klasēm, ugunsdzēsības aparātus izvēlas tādus, lai tie atbilstu katrai no šīm klasēm.
  - A klase – ugunsgrēki, kuros deg cieti, parasti organiskas izcelsmes materiāli, un sadegot veidojas kvēlojošas ogles;
  - B klase – ugunsgrēki, kuros deg šķidrums vai kūstoši cieti materiāli;
  - C klase – ugunsgrēki, kuros deg gāzes;
  - D klase – ugunsgrēki, kuros deg metāli;
  - F klase – ugunsgrēki, kuros deg pārtikas pagatavošanas ierīcēs izmantojamās augu vai dzīvnieku eļļas un tauki.

Ugunsdzēsības aparātu skaita noteikšana, atkarībā no to dzēstspējas

- Pārnēsājamo ugunsdzēsības aparātu skaitu A un B ugunsgrēku klasēm nosaka, saskaņā ar noteikumu 5.pielikuma 1. un 2.tabulu šādā kārtībā:
  - nosaka objektu un objekta ugunsbīstamības līmeni 5.pielikuma 1.tabula;
  - atbilstoši objekta ugunsbīstamības līmenim nosaka minimālo ugunsdzēsības aparātu dzēstspēju uz noteiktu objekta platību 5.pielikuma 2.tabula;
  - 5.pielikuma 2.tabulā noteikto dzēstspējas klases skaitļus dala ar izvēlēto ugunsdzēsības aparātu dzēstspēju, lai noteiktu ugunsdzēsības aparātu skaitu.

Objektu un objekta ugunsbīstamības līmeņa noteikšana

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Objekta ugunsbīstamības līmenis		
Mazs	Vidējs	Liels
Publisks vai saimnieciskās darbības objekts		
Objekts, kas tiek izmantots visu diennakti un, kurā cilvēku brīva kustība ir ierobežota vai kontrolēta, piemēram, ārstniecības stacionārā iestāde (tajā skaitā dzemdību nams), bērnunams, patversme, sociālās aprūpes vai rehabilitācijas iestāde, ar brīvības atņemšanu saistīta vieta vai cits objekts.	<p>1. Objekts, kas var tikt izmantots visu diennakti un, kurā cilvēku kustība nav ierobežota, piemēram, viesnīca, dienesta viesnīca, hostelis, motelis, viesu māja, sanatorija, kempings, atpūtas bāze, atpūtas nometne, kazarmas, cits izmitināšanas objekts, restorāns, kafejnīca, bārs vai cits tirdzniecības un pakalpojumu objekts.</p> <p>2. Objekts, kas galvenokārt tiek izmantots dienā un, kurā pastāvīgi atrodas nodarbinātais, kas pārzina objektu, piemēram, administratīvs objekts, tajā skaitā, tiesa, pasts, arhīvs, banka, birojs, izglītības iestādes objekts (universitāte un augstskola, zinātnes un pētniecības objekts, interešu izglītības iestādes, pirmsskolas bērnu izglītības iestāde, pamatskola un ģimnāzija, amatniecības skola), veikals, frizētava, ambulatorās ārstniecības objekts vai cits administratīvs, tirdzniecības un pakalpojumu objekts.</p> <p>3. Mehānisko transportlīdzekļu, dzelzceļa ritošā sastāva, gaisa kuģu, kuģošanas līdzekļu, novietošanas objekts.</p>	<p>1. Objekts, kas tiek izmantots publiskiem pasākumiem, piemēram, teātris, kinoteātris, koncertzāle, cirks, konferenču, izstāžu objekts, klubs, kultūras nams, muzejs, reliģiskās darbības objekts, bibliotēka vai cits objekts.</p> <p>2. Tirdzniecības objekts, tirgus, dzelzceļa stacija, lidosta, autoosta, pasažieru osta, sporta būve vai cits objekts, kurā vienlaikus var atrasties vairāk par 100 cilvēkiem.</p> <p>3. Mehānisko transportlīdzekļu, dzelzceļa ritošā sastāva, gaisa kuģu, kuģošanas līdzekļu tehniskās apkopes un remonta objekts.</p> <p>4. Būvobjekts.</p>

Objektu un objekta ugunsbīstamības līmeņa noteikšana

Objekta ugunsbīstamības līmenis		
Mazs	Vidējs	Liels
Ražošanas, vielu un materiālu uzglabāšanas objekts vai objekta teritorija		
Ugunsslodze nepārsniedz 300 MJ/m ²	Ugunsslodze no 300 MJ/m ² līdz 600 MJ/m ²	Ugunsslodze virs 600 MJ/m ²

Ugunsdzēsības aparātu dzēstspēja

Objekta platība m ²	Objekta ugunsbīstamības līmenis		
	Mazs	Vidējs	Liels
Līdz 50	21A 113B	27A 144B	64A 296B
50-75	24A 129B	46A 220B	78A 368B
75-100	27A 144B	64A 296B	91A 440B
100-150	35A 164B	75A 339B	105A 512B
150-200	43A 183B	85A 382B	118A 584B
200-250	49A 208B	96A 439B	132A 656B
250-300	55A 233B	106A 495B	145A 728B
300-350	60A 265B	117A 556B	160A 800B
350-400	64A 296B	127A 608B	172A 872B
400-450	67A 312B	138A 665B	186A 944B
450-500	70A 327B	148A 721B	199A 1016B
500-550	78A 355B	159A 776B	<u>213A 1088B</u>

Ugunsdzēsības aparātu dzēstspēja

- Ugunsdzēsības aparāts GP-4xABC (Polija) 13A 113B/C
- Ugunsdzēsības aparāts PA-6s (Latvija) 34A 183B/C
- Ugunsdzēsības aparāts PA-6 VALPRO 34A 233B/C
- Ugunsdzēsības aparāts PA-6 (Čehija) 21A 183B/C
- Ugunsdzēsības aparāts PA-2T ar turētāju VALPRO 13A 89B/C
- Ūdens-putu ugunsdzēsības aparāts UPA-9 VALPRO 21A 183B
- Ūdens-putu ugunsdzēsības aparāts UPA-6 VALPRO 13A 113B

Ugunsdzēsības aparātu skaita noteikšana

- Tabulā noteikto dzēstspēju, atkarībā no platības, dalām ar izvēlētā ugunsdzēsības aparāta dzēstspēju

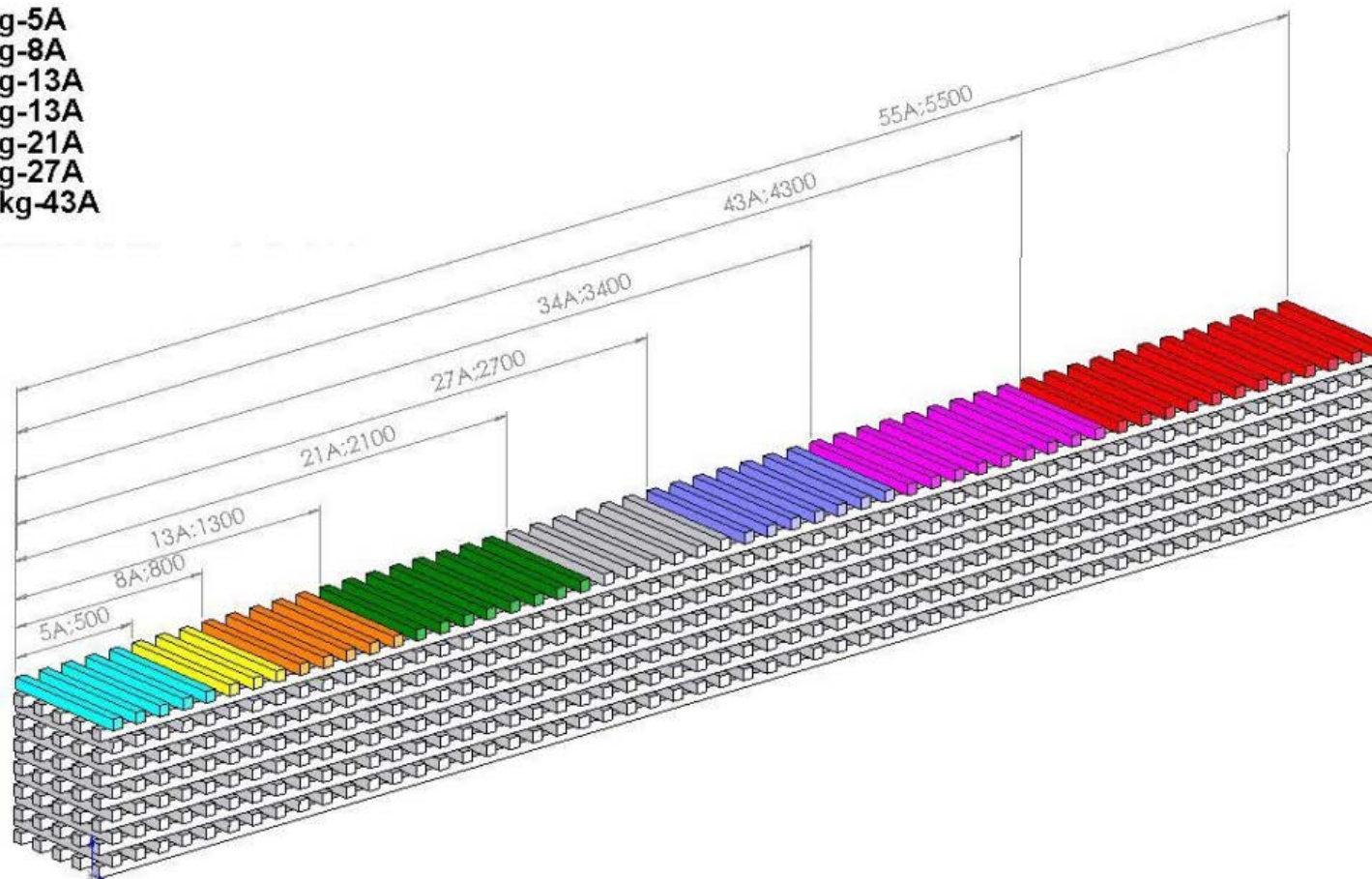
213A 1088B (500 -500m²) / 34A 233B/C

$$\begin{array}{l} 213/34=6,24 \text{ (apaļojam uz augšu)} \rightarrow 7 \\ 1088/233=4,66 \rightarrow 5 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} 213/34=6,24 \\ 1088/233=4,66 \end{array}} \right\} =7$$

A klases testa modelis

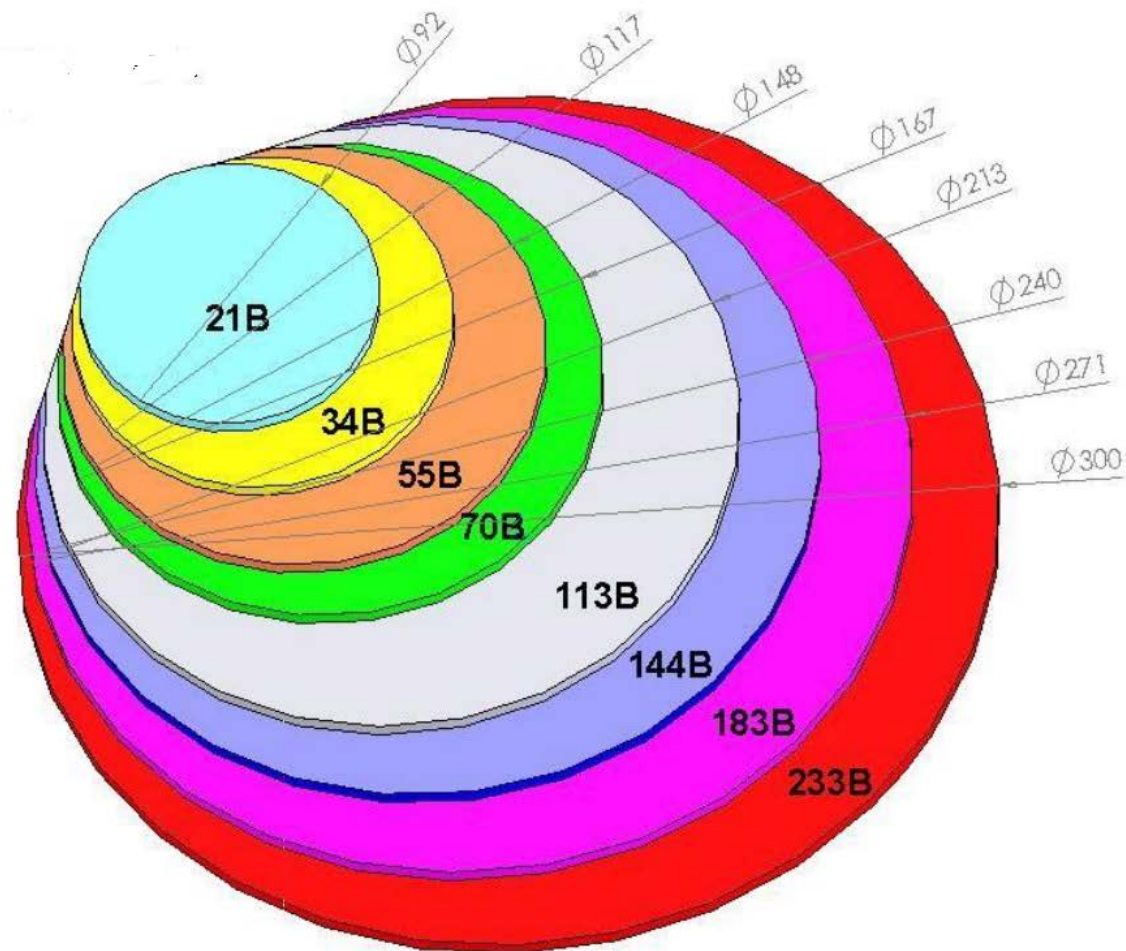
- 1kg-5A
- 2kg-8A
- 3kg-13A
- 4kg-13A
- 6kg-21A
- 9kg-27A
- 12kg-43A

B klases testa modelis

- 1kg-21B
- 2kg-34B
- 3kg-55B
- 4kg-70B
- 6kg-113B
- 9kg-144B
- 12kg-183B
- VALPRO PA6 sasniedz 233B

Dzēstspējas klases uz aparāta marķējuma

Ugunsdzēsības aparāts
12 KG ABC PULVERIS
55A 233B C

 1. NOŅEMT DROŠINĀTĀJU

 2. IESIST POGU

 3. ATVĒRT SPRAUSLU SASPIEŽOT SVIRU

 A **B** **C**

BRĪDINĀJUMS

UZPILDIET PĒC KATRAS LIETOŠANAS, PĀRBAUDIET PERIODISKI
IK GADUS NOSVERIET DZENOŠĀS GĀZES BALONIŅU.

LIETOT TIKAI TĀDAS UGUNSDZĒSĪGĀS VIELAS UN REZERVES DAĻAS,
KAS ATBILST ŠIM MODELIM

UGUNSDZĒSĪGAIS LĪDZEKLIS: 12 kg ABC APSTIPRINĀTS № 413 A
DZENOŠĀ VIELA 225 g CO₂ TIPS X25H
TEMPERATŪRAS DIAPOZONS -20° C LĪDZ +60° C

RAŽOTĀJS

Bez tam jāņem vērā

- Ja objektā ir ierīkota automātiskā ugunsdzēsības sistēma un iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāni, tad ugunsdzēsības aparātu kopējo dzēstspēju atļauts samazināt par 25 procentiem.
- Ja telpās ir ierīkoti iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāni, tad šajās telpās ugunsdzēsības aparātu kopējo dzēstspēju atļauts samazināt par 10 procentiem.
- Ugunsdzēsības aparātu var aizstāt ar pārvietojamu vai pārnēsājamu ugunsdzēsības ierīci, ja tiek nodrošināta 5.pielikumā noteiktā dzēstspēja.

Attālums līdz ugunsdzēsības aparātam

- Maksimālais attālums no jebkuras vietas telpā līdz ugunsdzēsības aparāta atrašanās vietai:
  - publiskā objektā nedrīkst pārsniegt 20 metrus;
  - sprādzienbīstamā objektā vai teritorijā nedrīkst pārsniegt 15 metrus;
  - ražošanas un noliktavu objektā vai teritorijā nedrīkst pārsniegt:
    - 40 metrus, ja ugunsslodze mazāka vai vienāda ar 300 MJ/m^2 ;
    - 30 metrus, ja ugunsslodze lielāka par 300 MJ/m^2 .
- Ja objektā ir iekšējā ugunsdzēsības ūdensvada krāni, tad attālumu no jebkuras vietas telpā līdz ugunsdzēsības aparātam atļauts palielināt par 20 metriem.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Ugunsbīstamie darbi

- Jauna forma norīkojumam.

Speciālās prasības

- Publiska pasākuma norises telpā, kurā ir vairāk par 200 sēdvietām, krēslus un sēdekļus sastiprina rindās un nodrošina, lai tie evakuācijas gadījumā nesagāztos. Publiska pasākuma norises telpā, kurā sēdvietas izvietotas ar grīdas līmeņu starpību, krēslus piestiprina pie grīdas.
- Objektā, kurā atrodas gāzes aparāts, kura kopējā nominālā siltuma jauda ir lielāka par 50 kW, kā arī, ja gāzes aparāts (neatkarīgi no gāzes aparāta jaudas) atrodas pagrabā vai cokolstāvā, **uzstāda gāzes noplūdi signalizējošu detektoru**. Gāzes noplūdi signalizējošu detektoru uztur darba kārtībā.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Paldies par uzmanību

Dzintars Lagzdīņš,

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta

Ugunsdrošības uzraudzības pārvaldes

priekšnieks

29.03.2017., Rīga

Izņemot

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

- Publiskā objektā, ja tas atbilstoši lietošanas veidam nav paredzēts cilvēku izmitināšanai naktī, atļauts izmitināt cilvēkus naktī, ja:
  - objektā ir ierīkota automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma;
  - objektā ir ierīkota balss izziņošanas sistēma;
  - evakuācijas ceļu skaits un platums ir atbilstošs izmitināto cilvēku skaitam;
  - evakuācija ir nodrošināta tieši uz āru no būves zemes virsmas līmenī, ja personas tiek izmitinātas ne augstāk par trešo stāvu, vai, ja personas tiek izmitinātas augstāk par trešo stāvu, evakuācija ir nodrošināta caur aizsargātu evakuācijas ceļu vai dūmaizsargātu un uguns aizsargātu kāpņu telpu.

Šis izņēmums stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī. Pārejas periodā līdz 2018. gada 31. decembrim publiskajā objektā, ja tas atbilstoši lietošanas veidam nav paredzēts cilvēku izmitināšanai, atļauts izmitināt cilvēkus naktī, ja saņemts Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta atzinums par objekta atbilstību ugunsdrošības prasībām.

